

DIREKTYVOS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2008/6/EB

2008 m. vasario 20 d.

iš dalies keičianti Direktyvą 97/67/EB, siekiant visiško Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinkos suformavimo

EUROPOS PARLAMENTAS ir EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 47 straipsnio 2 dalį ir 55 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁽¹⁾,atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę⁽²⁾,laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos⁽³⁾,

kadangi:

(1) Taryba savo 1994 m. vasario 7 d. rezoliucijoje dėl Bendrijos pašto paslaugų plėtros⁽⁴⁾ nustatė, kad vienas pagrindinių Bendrijos pašto politikos tikslų yra suderinti laipsnišką kontroliuojamą pašto paslaugų rinkos atvėrimą konkurencijai ir tvirtą universaliųjų paslaugų teikimo garantiją.

(1) OL C 168, 2007 7 20, p. 74.

(2) OL C 197, 2007 8 24, p. 37. Nuomonė pateikta po neprivalomos konsultacijos.

(3) 2007 m. liepos 11 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje), 2007 m. lapkričio 8 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 307 E, 2007 12 18, p. 22) ir 2008 m. sausio 31 d. Europos Parlamento nuomonė.

(4) OL C 48, 1994 2 16, p. 3.

(2) 1997 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/67/EB dėl Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinkos plėtros bendrųjų taisyklių ir paslaugų kokybės gerinimo⁽⁵⁾ nustatė pašto sektoriaus reguliavimo sistemą Bendrijos lygiu, apimančią priemones universaliosioms paslaugoms garantuoti ir nustatančią maksimalias pašto paslaugų ribas, kurias valstybės narės gali rezervuoti savo universaliųjų paslaugų teikėjui siekdamas išlaikyti universalias paslaugas ir kurios turi būti laipsniškai ir progresyviai mažinamos, o taip pat sprendimų priėmimo dėl tolesnio rinkos atvėrimo konkurencijai tvarkaraštį, siekiant sukurti pašto paslaugų vidaus rinką.

(3) Sutarties 16 straipsnyje pabrėžiamas bendrus ekonominius interesus tenkinančių paslaugų vieta tarp Europos Sąjungos bendrųjų vertybių ir jų vaidmuo skatinant socialinę ir teritorinę sanglaudą. Jame teigiama, jog turi būti rūpinamasi, kad tokios paslaugos būtų pagrįstos principais ir sąlygomis, padedančiomis įgyvendinti nustatytas užduotis.

(4) Teigiamas bendrus ekonominius interesus tenkinančių paslaugų vaidmuo buvo pabrėžtas 2005 m. spalio mėn. specialiajame Eurobarometre Nr. 219, kuriame nurodyta, kad pašto paslaugos visoje ES yra naudotojų labiausiai vertinamos bendrus ekonominius interesus tenkinančios paslaugos, nes jas teigiamai įvertino 77 % apklaustųjų.

(5) Kadangi pašto paslaugos yra esminė ryšių ir keitimosi informacija priemonė, jos vaidina gyvybiškai svarbų vaidmenį, kuris padeda siekti Sąjungoje socialinės, ekonominės ir teritorinės sanglaudos tikslų. Pašto tinklams būdingi svarbūs teritoriniai ir socialiniai aspektai, dėl kurių visi gali naudotis esminėmis vietos paslaugomis.

(5) OL L 15, 1998 1 21, p. 14. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 (OL L 284, 2003 10 31, p. 1).

- (6) Priemonės pašto paslaugų srityje turėtų būti rengiamos taip, kad būtų įgyvendinami Sutarties 2 straipsnyje keliami Bendrijos uždaviniai, siekiant visoje Bendrijoje skatinti darnią, subalansuotą ir tvarią ekonominės veiklos plėtrą, aukšto lygio užimtumą ir socialinę apsaugą, tvarų ir neinfliacinį augimą, didelį konkurencingumą ir ekonominės veiklos rezultatų konvergenciją, gyvenimo lygio ir gyvenimo kokybės gerėjimą bei valstybių narių ekonominę ir socialinę sanglaudą bei solidarumą.
- (7) Pastaraisiais metais Europos pašto rinkos patyrė didelių pokyčių, kuriuos paskatino technologijų pažanga ir reguliavimo panaikinimo nulemta didesnė konkurencija. Dėl globalizacijos ypač svarbu laikytis aktyvios ir vystymąsi skatinančios pozicijos, kad Sąjungos piliečiai galėtų pasinaudoti tokių pokyčių teikiama nauda.
- (8) 2005 m. kovo 22–23 d. Europos Vadovų Taryba savo išvadose dėl Lisabonos strategijos vidurio laikotarpio peržiūros dar kartą pabrėžė vidaus rinkos suformavimo kaip augimo skatinimo ir naujų bei geresnių darbo vietų kūrimo priemonės svarbą ir svarbų vaidmenį, kurį konkurencingoje ir dinamiškoje ekonomikoje turi atlikti veiksmingos bendruosius ekonominius interesus tenkinančios paslaugos. Šios išvados toliau taikomos pašto paslaugoms, kurios yra esminė ryšių, prekybos ir socialinės bei teritorinės sanglaudos priemonė.
- (9) Europos Parlamentas 2006 m. vasario 2 d. rezoliucijoje dėl pašto direktyvos taikymo⁽¹⁾ pabrėžė socialinę ir ekonominę veiksmingų pašto paslaugų svarbą bei jų svarbų vaidmenį įgyvendinant Lisabonos strategiją, nurodydamas, kad iki šiol pašto sektoriuje įgyvendintomis reformomis buvo pasiekta pastebimų teigiamų pokyčių, įskaitant pagerėjusią kokybę, didesnę veiksmingumą ir geresnį orientavimąsi į naudotoją. Savo rezoliucijoje Europos Parlamentas paragino Komisiją, atsižvelgiant į kartais pastebimai skirtingą įpareigojimo teikti universaliąsias paslaugas raidą valstybėse narėse, rengiant perspektyvų studiją visų pirma skirti dėmesį teikiamų universaliųjų paslaugų kokybei bei jų būsimam finansavimui ir toje studijoje pasiūlyti universaliųjų paslaugų sąvokos apibrėžtį, taikymo sritį bei tinkamą finansavimą.
- (10) Pagal Direktyvą 97/67/EB buvo atlikta perspektyvų studija, kurioje vertinamas Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinkos visiško suformavimo 2009 m. poveikis kiekvienai valstybei narei. Komisija taip pat atliko išsamią Bendrijos pašto paslaugų sektoriaus apžvalgą, įskaitant užsakytus tyrimus apie šio sektoriaus ekonominius, socialinius ir technologinius pokyčius, ir aktyviai konsultavosi su suinteresuotomis šalimis.
- (11) Perspektyvų studijoje nurodyta, kad pagrindinį tikslą – užtikrinti tvarų universaliųjų paslaugų, atitinkančių pagal Direktyvą 97/67/EB valstybių narių apibrėžtą kokybės standartą, teikimą visoje Bendrijoje – galima pasiekti iki 2009 m., nesant rezervuotųjų paslaugų būtinybės.
- (12) Progresyvus ir laipsniškas pašto rinkų atvėrimas konkurencijai suteikė universaliųjų paslaugų teikėjams pakankamai laiko įdiegti modernizavimo ir restruktūrizavimo priemones, būtinas jų ilgalaikiam gyvybingumui naujomis rinkos sąlygomis užtikrinti, bei leido valstybėms narėms pritaikyti savo reguliavimo sistemas atviresnei aplinkai. Be to, valstybės narės gali pasinaudoti teisės aktų perkėlimo laikotarpio teikiama galimybe ir pakankamu laiku, kurio reikia veiksmingai konkurencijai įdiegti, siekiant toliau tęsti universaliųjų paslaugų teikėjų modernizavimą ir restruktūrizavimą.
- (13) Iš perspektyvų studijos matyti, kad rezervuotosios paslaugos nebeturėtų būti siekiamas universaliųjų paslaugų finansavimo sprendimas. Šiame įvertinime atsižvelgiama į Bendrijos ir jos valstybių narių interesą formuojant vidaus rinką bei jos augimo ir užimtumo potencialą, be kita ko užtikrinant galimybę visiems naudotojams naudotis veiksmingomis bendruosius ekonominius interesus tenkinančiomis paslaugomis. Todėl tikslinga patvirtinti galutinę pašto paslaugų vidaus rinkos suformavimo datą.
- (14) Yra keletas veiksnių, skatinančių pašto sektoriaus keitimąsi, visų pirma paklausa ir kintantys naudotojų poreikiai, organizaciniai pokyčiai, automatizavimas ir naujų technologijų diegimas, pakeitimas elektroninėmis ryšio priemonėmis bei rinkos atvėrimas. Norėdami atlaikyti konkurenciją, patenkinti naujus vartotojų reikalavimus ir užsitikrinti naujus finansavimo šaltinius, pašto paslaugų teikėjai gali įvairinti savo veiklą teikdami elektroninio verslo paslaugas ar kitas informacinės visuomenės paslaugas.

(1) OL C 288 E, 2006 11 25, p. 77.

- (15) Pašto paslaugų teikėjai, įskaitant paskirtuosius universaliųjų paslaugų teikėjus, skatinami gerinti efektyvumą dėl naujų konkurencijos keliamų užduočių, kurios skiriasi nuo tradicinių pašto paslaugų (pavyzdžiui, skaitmeninimas ir elektroninės ryšių priemonės), o tai savaime prisidės prie žymaus konkurencijos padidėjimo.
- (16) Visiškas rinkos atvėrimas padės išplėsti bendrą pašto rinkos apimtį. Be to, jis prisidės prie tvaraus ir kokybiško užimtumo užtikrinimo universaliųjų paslaugų teikėjų įmonėse bei palengvins naujų darbo vietų kūrimą kitų operatorių įmonėse, naujų rinkos dalyvių ir susijusių ekonomikos sektorių atsiradimą. Direktyva neturi įtakos valstybių narių kompetencijai reguliuoti įdarbinimo sąlygas pašto paslaugų sektoriuje, tačiau dėl to neturėtų atsirasti nesąžininga konkurencija. Rengiantis pašto paslaugų rinkos atvėrimui turėtų būti deramai atsižvelgta į socialinius klausimus.
- (17) Vien tik vežimas neturėtų būti laikomas pašto paslauga. Reklaminis paštas, kurį sudaro vienodo turinio, išskyrus gavėjo pavadinimą ar vardą ir pavardę, adresą ir identifikavimo numerį, reklaminio, komercinio ar viešai skelbiamo pobūdžio pranešimas, gali būti laikomas korespondencijos siunta.
- (18) Padidėjusi konkurencija turėtų padėti pašto sektoriui integruotis su alternatyviomis ryšio priemonėmis ir pagerinti vis išrankesniems vartotojams teikiamų paslaugų kokybę.
- (19) Kaimo vietovių pašto tinklams, *inter alia*, kalnų ir salų regionuose, tenka svarbus vaidmuo integruojant verslą į nacionalinę ar pasaulinę ekonomiką ir išlaikant sanglaudą socialine bei užimtumo prasme. Be to, atokiuose regionuose esantys kaimo pašto skyriai gali būti svarbus infrastruktūros tinklas, sudarantis galimybę naudotis naujomis elektroninėmis ryšio paslaugomis.
- (20) Pokyčių kaimyninėse ryšių rinkose poveikis įvairiems Bendrijos regionams, gyventojų sluoksniams ir pašto paslaugų naudojimui skiriasi. Reikėtų išlaikyti teritorinę ir socialinę sanglaudą ir, atsižvelgiant į tai, kad, naudojamosi Direktyvoje 97/67/EB numatytu lankstumu, valstybės narės kai kurias konkrečias paslaugų ypatybes gali pritaikyti vietinei paklausai tenkinti, tikslinga visiškai išlaikyti universaliąsias paslaugas bei atitinkamus Direktyvoje 97/67/EB keliamus kokybės reikalavimus. Tikslinga išaiškinti, atsižvelgiant į galiojančią praktiką, jog valstybės narės turėtų teikti pašto siuntų surinkimo ir pristatymo paslaugas tik tomis savaitės darbo dienomis, kurios nacionalinės teisės aktuose nėra apibrėžtos kaip valstybinės šventės. Siekiant užtikrinti, kad rinkos atvėrimas ir toliau būtų naudingas visiems naudotojams, ypač vartotojams ir mažosioms bei vidutinėms įmonėms, valstybės narės turėtų stebėti ir prižiūrėti rinkos pokyčius. Jos turi imtis tinkamų Direktyvoje 97/67/EB numatytų reguliavimo priemonių, kad užtikrintų, jog galimybes naudotis pašto paslaugomis ir toliau tenkintų naudotojų poreikius, įskaitant – atitinkamais atvejais – minimalaus paslaugų skaičiaus užtikrinimą vienoje pašto paslaugų teikimo vietoje, ir ypač – pakankamo pašto paslaugų teikimo vietų skaičius kaimo vietovėse ir atokiuose regionuose užtikrinimą.
- (21) Universaliosiomis paslaugomis iš esmės garantuojama, kad pašto siuntos kiekvieną darbo dieną būtų bent vieną kartą surenkamos ir vieną kartą pristatomos į kiekvieno fizinio ar juridinio asmens namus ar patalpas, net ir atokiose ar retai apgyvendintose vietovėse.
- (22) Aukštos kokybės pašto paslaugų teikimas labai padeda siekiant socialinės ir teritorinės sanglaudos. Visų pirma e. prekyba sudaro naujas galimybes atokioms ir retai apgyvendintoms vietovėms dalyvauti ekonominiame gyvenime, o svarbi tai užtikrinanti sąlyga yra gerų pašto paslaugų teikimas.
- (23) Direktyvoje 97/67/EB pirmenybė teikiama universaliųjų paslaugų teikimui paskiriant universaliųjų paslaugų teikėjus. Valstybės narės gali reikalauti, kad universaliosios paslaugos būtų teikiamos visoje šalies teritorijoje. Didesnė konkurencija ir platesnis pasirinkimas reiškia, kad valstybėms narėms reikėtų suteikti daugiau lankstumo nustatant veiksmingiausių ir tinkamiausių mechanizmą universaliųjų paslaugų teikimui garantuoti, laikantis objektyvumo, skaidrumo, nediskriminavimo, proporcingumo ir mažiausio rinkos iškraipymo principų, reikalingų laisvam pašto paslaugų teikimui vidaus rinkoje užtikrinti. Valstybės narės gali taikyti vieną ar kelis iš šių būdų: palikti universaliųjų paslaugų teikimą rinkos jėgoms, paskirti vieną arba kelias įmones skirtingiems universaliųjų paslaugų elementams ar paslaugoms skirtingose teritorijos dalyse teikti bei skelbti viešųjų pirkimų konkursą.

Tuo atveju, jei valstybė narė nuspręstų paskirti vieną ar daugiau įmonių universalioms paslaugoms arba įvairiems universaliųjų paslaugų komponentams teikti, turi būti užtikrinta, kad universaliųjų paslaugų kokybės reikalavimai universaliųjų paslaugų teikėjams būtų nustatyti skaidriai ir proporcingai. Kai valstybė narė paskiria daugiau nei vieną įmonę, ji turėtų užtikrinti, kad nebūtų įpareigojimų teikti universaliąsias paslaugas dubliavimo.

(24) Svarbu, kad naudotojai gautų visą informaciją apie teikiamas universaliąsias paslaugas, o pašto paslaugų teikėjai būtų informuojami apie universaliųjų paslaugų teikėjo teises ir pareigas. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad naudotojai gautų visą informaciją apie konkrečių teikiamų paslaugų ypatybes ir galimybes jomis naudotis. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad būtų sudaroma galimybė susipažinti su visa tokia informacija. Tačiau atsižvelgiant į valstybėms narėms suteiktą padidintą lankstumą, tikslinga universaliųjų paslaugų teikimą užtikrinti kitais būdais nei paskiriant universaliųjų paslaugų teikėją, siekiant valstybėms narėms suteikti lankstumo sprendžiant, kaip šią informaciją pateikti visuomenei.

(25) Atsižvelgiant į atliktus tyrimus ir siekiant atskleisti visą pašto paslaugų vidaus rinkos potencialą, tikslinga nutraukti rezervuotųjų paslaugų ir specialiųjų teisių – kaip būdo užtikrinti universaliųjų paslaugų teikimo finansavimą – naudojimą.

(26) Kai kuriose valstybėse narėse išliks būtinybė tęsti išorinį universaliųjų paslaugų teikimo likusių grynųjų sąnaudų finansavimą. Todėl reikia išsamiai paaiškinti būtino ir tinkamai pagrįsto universaliųjų paslaugų finansavimo užtikrinimo alternatyvas, paliekant valstybėms narėms galimybę pasirinkti, kokius finansavimo mechanizmus naudoti. Tarp šių alternatyvų yra galimybė naudoti viešųjų pirkimų procedūras, įskaitant, kaip numatyta viešųjų pirkimų direktyvose, konkurencinio dialogo ar derybų procedūras, paskelbiant skelbimą apie pirkimą

arba jo nepaskelbiant, ir, tais atvejais, kai dėl įpareigojimų teikti universaliąsias paslaugas patiriamos universaliųjų paslaugų grynosios sąnaudos ir paskirtam pašto paslaugų teikėjui tenka nepagrįstai didelė finansinė našta – skaidrų kompensavimą iš valstybės išteklių bei sąnaudų paskirstymą paslaugų teikėjams ir (arba) naudotojams, nustatant įmokas į kompensacijų fondą. Valstybės narės gali naudoti kitus pagal Bendrijos teisę leidžiamus finansavimo būdus, pavyzdžiui, prireikus gali nuspręsti, kad visas universaliųjų paslaugų teikėjo(-ų) pelnas ar jo dalis, gauta iš kitos veiklos, nepatenkančios į universaliųjų paslaugų sritį, būtų skirta grynosioms universaliųjų paslaugų sąnaudoms finansuoti, jei tai neprieštarauja Sutarčiai. Nepažeidžiant valstybių narių pareigos laikytis Sutartyje nustatytų valstybės pagalbai taikomų taisyklių, įskaitant konkrečius su tuo susijusius reikalavimus dėl pranešimų teikimo, valstybės narės gali pranešti Komisijai apie finansavimo mechanizmus, kurie naudojami universaliųjų paslaugų grynosioms sąnaudoms padengti, o tai turėtų būti įtraukta į Komisijos reguliariai pateikiamą ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai apie direktyvos 97/67/EB taikymą.

(27) Tais atvejais, kai numatytas kompensacijų fondas, gali būti reikalaujama, kad pašto paslaugų teikėjai prisidėtų prie universaliųjų paslaugų finansavimo. Norėdamos nustatyti, iš kurių įmonių gali būti pareikalauta mokėti įmokas į kompensacijų fondą, valstybės narės turėtų įvertinti, ar naudotojo požiūriu šių įmonių teikiamos paslaugos, atsižvelgiant į jų ypatybes, įskaitant pridėtinės vertės ypatybes bei paslaugų paskirtį ir kainodarą, gali būti laikomos paslaugomis, priskiriamomis universaliųjų paslaugų sričiai, nes jos gali pakankamu mastu pakeisti universaliąsias paslaugas. Šios paslaugos neprivalo turėti visų universaliųjų paslaugos ypatybių, pvz., pristatymo kiekvieną dieną arba visos valstybės narės teritorijos apėmties.

(28) Siekdamas laikytis proporcingumo principo nustatant, kiek šios įmonės turi prisidėti prie universaliųjų paslaugų teikimo sąnaudų tam tikroje valstybėje narėje, valstybės narės turėtų taikyti skaidrius ir nediskriminacinius kriterijus, pavyzdžiui, atsižvelgti į tai, kokią dalį veiklos, priklausančios universaliųjų paslaugų sričiai, šios įmonės vykdo toje valstybėje narėje. Valstybės narės gali reikalauti, kad tie teikėjai, kurie privalo mokėti įmokas į kompensacijų fondą, atitinkamai atskirtų apskaitą, kad būtų užtikrintas fondo veikimas.

- (29) Direktyvoje 97/67/EB šiuo metu nustatyti skaidrumo, nediskriminavimo ir proporcingumo principai turėtų būti ir toliau taikomi kiekvienam finansavimo mechanizmui, o visi sprendimai šioje srityje turėtų būti pagrįsti skaidriais, objektyviais ir patikrinamais kriterijais. Visų pirma universaliųjų paslaugų grynosios sąnaudos turėtų būti apskaičiuojamos prižiūrint nacionalinei reguliavimo institucijai, kaip paskirtojo universaliųjų paslaugų teikėjo grynųjų sąnaudų, kai jis dirba vykdydamas universaliųjų paslaugų teikimo įpareigojimus, ir jo grynųjų sąnaudų, kai jis dirba nevykdydamas įpareigojimų teikti universaliąsias paslaugas, skirtumas. Skaičiuojant atsižvelgiama į visus kitus aktualius aspektus, įskaitant bet kokią rinkos naudą, kurią gauna pašto paslaugų teikėjas, paskirtas teikti universaliąsias paslaugas, teisę gauti pagrįstą pelną ir paskatas siekiant ekonominio efektyvumo.
- (30) Tais atvejais, kai valstybės narės nusprendžia savo šalies teritorijoje prieinamomis visuomenei padaryti papildomas ar papildančias paslaugas, išskyrus paslaugas, susijusias su įpareigojimais teikti universaliąsias paslaugas, kaip apibrėžta šioje direktyvoje, pavyzdžiui, pensijų ir pašto perlaidų pristatymą kaimo vietovėse, šioms paslaugoms neturėtų būti taikomi jokie kompensavimo mechanizmai, reikalaujantys įmokų iš konkrečių įmonių. Atitinkamais atvejais valstybės narės gali suteikti finansavimą tokioms papildomoms ar papildančioms paslaugoms vadovaudamosi Sutarties taisyklėmis dėl valstybės pagalbos. Išskyrus universaliųjų paslaugų teikėjo atveju, valstybės narės leidimams negali taikyti įpareigojimų teikti tokias papildomas paslaugas.
- (31) Valstybėms narėms, kurios į Sąjungą įstojo jau įsigaliojus 2002 m. birželio 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2002/39/EB, iš dalies keičiančiai Direktyvą 97/67/EB dėl Bendrijos pašto paslaugų rinkos tolesnio atvėrimo konkurencijai ⁽¹⁾, ir galėjo susidurti su ypatingais sunkumais, susijusiais su sklandžiu jų pašto rinkų pritaikymu dėl vėlyvo ištraukimo į pašto reformos procesą, ir tam tikroms valstybėms narėms, kurių gyventojų skaičius yra nedidelis, o geografinis plotas ribotas, ir kurios turi tam tikrų savybių, kurios yra ypatingos pašto paslaugoms, arba sudėtingos topografijos valstybėms narėms, turinčioms daugybę salų, tikslinga suteikti galimybę robotam laikui atidėti šios direktyvos įgyvendinimo datą, kad jos galėtų toliau rezervuoti paslaugas savo universaliųjų paslaugų teikėjui, pranešusios apie tai Komisijai. Atsižvelgiant į šį išimtinį laikotarpį, taip pat tikslinga robotą laiką ir tik tam tikrų paslaugų atveju leisti valstybėms narėms, kurios jau yra visiškai atvėrusios savo rinkas, atsisakyti suteikti kitoje valstybėje narėje veikiančioms monopoliją turinčioms įmonėms leidimą veikti jų teritorijoje.
- (32) Komisija turėtų teikti valstybėms narėms pagalbą, susijusią su įvairiais šios direktyvos įgyvendinimo aspektais, įskaitant grynųjų sąnaudų apskaičiavimą. Be to, nacionalinių reguliavimo institucijų tarpusavio bendradarbiavimas šioje srityje toliau rengiant standartus ir gaires turėtų padėti suderintai taikyti šią direktyvą.
- (33) Kai tai yra pagrįsta ir proporcinga siekiamam tikslui, valstybėms narėms reikėtų leisti išduoti bendrus leidimus ir individualias licencijas. Tačiau, kaip pabrėžta trečiojoje Direktyvos 97/67/EB taikymo ataskaitoje, siekiant, kad vidaus rinkoje sumažėtų nepagrįstų kliūčių paslaugoms teikti, atrodo būtina toliau derinti sąlygas, kurios gali būti nustatytos. Šiomis aplinkybėmis valstybės narės gali, pavyzdžiui, leisti pašto paslaugų teikėjams pasirinkti laikytis įpareigojimo teikti paslaugą arba finansiškai prisidėti dengiant kitos teikėjo teikiamos paslaugos sąnaudas; tačiau reikėtų nebeleisti reikalauti prisidėti prie sąnaudų pasidalijimo mechanizmo ir kartu nustatyti universaliųjų paslaugų teikimo arba kokybės įpareigojimus, nes abu reikalavimai yra skirti tam pačiam tikslui. Be to, reikia išaiškinti, kad kai kurios bendrųjų leidimų ir licencijų išdavimo nuostatos neturėtų būti taikomos paskirtiems universaliųjų paslaugų teikėjams.
- (34) Aplinkoje, kurioje universaliąsias paslaugas teikia keletas pašto įmonių, tikslinga reikalauti, kad visos valstybės narės įvertintų, ar leisti kitiems panašias paslaugas teikiantiems operatoriams naudotis kai kuriais pašto infrastruktūros elementais arba konkrečiomis paslaugomis, paprastai teikiamais universaliųjų paslaugų teikėjų, siekiant skatinti veiksmingą konkurenciją ir (arba) apsaugoti visus naudotojus užtikrinant bendrą pašto paslaugų kokybę. Kai yra keletas universaliųjų paslaugų teikėjų, turinčių regioninius pašto tinklus, valstybės narės taip pat turėtų įvertinti ir prireikus užtikrinti jų sąveiką, kad būtų išvengta trukdžių sparčiam pašto siuntų vežimui. Valstybėse narėse šių infrastruktūros elementų ir paslaugų teisinė ir rinkos padėtis skiriasi, todėl pakanka pareikalauti, kad valstybės narės priimtų pagrįstą sprendimą dėl reguliavimo priemonės būtinumo, apimties ir pobūdžio, įskaitant, jei reikia, sąnaudų pasidalijimą. Ši nuostata neapriboja valstybių narių teisės patvirtinti priemones, užtikrinančias galimybę naudotis pašto tinklu skaidriomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis.

⁽¹⁾ OL L 176, 2002 7 5, p. 21.

- (35) Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad pašto paslaugų teikėjai, tvarkydami asmens duomenis pagal direktyvą 97/67/EB, taikytų Bendrijos ir nacionalines nuostatas dėl asmens duomenų apsaugos, visų pirma nuostatas, nustatytas 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽¹⁾.
- (36) Šios direktyvos nuostatos neturėtų pažeisti nacionalinių nuostatų, reglamentuojančių turto nusavinimo sąlygas organizuojant universaliųjų paslaugų teikimą.
- (37) Atsižvelgiant į pašto paslaugų svarbą akliems ir silpnaregiams, reikia užtikrinti, kad rinkos atvėrimas neapribotų nuolatinio universaliųjų paslaugų teikėjo(-ų) tam tikrų nemokamų paslaugų akliems ir silpnaregiams teikimo, kurį valstybės narės įvedė laikydamosi taikomų tarptautinių įsipareigojimų.
- (38) Visiškai konkurencingoje aplinkoje tiek finansiniam universaliųjų paslaugų stabilumui užtikrinti, tiek rinkos iškraipymui apriboti svarbu, jog principas, pagal kurį kainos privalo atspindėti įprastas prekybos sąlygas ir sąnaudas, gali būti pažeistas tik siekiant apginti viešuosius interesus. Šio tikslo toliau siekiama leidžiant valstybėms narėms taikyti vienodą tarifą vienetinėms pašto siuntoms, kurias dažniausiai siunčia vartotojai, įskaitant mažąsias ir vidutines įmones. Siekiant apsaugoti bendrus visuomenės interesus, pvz., galimybę naudotis kultūrinėmis paslaugomis, dalyvavimo demokratinėje visuomenėje užtikrinimą (spaudos laisvė), regioninę ir socialinę sanglaudą, valstybės narės taip pat gali toliau taikyti vienodus tarifus kai kurioms kitoms pašto siuntoms, pavyzdžiui, laikraščiams ir knygoms.
- (39) Teikdami paslaugas visiems naudotojams, įskaitant verslo klientus, siuntėjus dideliais kiekiais ir surinkėjus, kurie surenka įvairių naudotojų pašta, universaliųjų paslaugų teikėjai gali lanksčiau nustatyti tarifus, laikydami jį pagrindimo sąnaudomis principo. Tarifai turėtų būti nustatomi atsižvelgiant į sąnaudas, kurių išvengta, palyginti su standartinėmis paslaugomis, apimančiomis visą siūlomų surinkimo, vežimo, rūšiavimo ir individualių pašto siuntų skirstymo paslaugų spektrą.
- (40) Atsižvelgiant į sąlygų, kuriomis turi veikti universaliųjų paslaugų teikėjas visiškai konkurencingoje aplinkoje,

nacionalines reguliavimo ypatybes, valstybėms narėms reikėtų palikti laisvę spręsti, kaip geriausiai stebėti kryžminį subsidijavimą.

- (41) Atsižvelgiant į perėjimą prie visiškai konkurencingos rinkos bei siekiant užtikrinti, kad kryžminis subsidijavimas nepakenktų konkurencijai, tikslinga toliau reikalauti, kad atlikus būtinus pakeitimus valstybės narės galėtų galuoti universaliųjų paslaugų teikėjų įpareigojimą atskirai ir skaidriai tvarkyti paslaugų apskaitą.

Šiuo įpareigojimu turėtų būti užtikrinta, kad nacionalinės reguliavimo institucijos, konkurencijos institucijos ir Komisija gautų informaciją, būtiną su universaliosiomis paslaugomis susijusiems sprendimams priimti ir sąžiningoms rinkos sąlygoms stebėti, kol konkurencija taps veiksminga. Nacionalinių reguliavimo institucijų tarpusavio bendradarbiavimas šioje srityje kuriant atskaitos taškus ir gaires turi padėti suderintai taikyti šias taisykles.

Dėl tokio apskaitos atskyrimo ir skaidrumo valstybėms narėms ir jų nacionalinėms reguliavimo institucijoms turėtų būti užtikrinta pakankamai išsami apskaitos sistemų informacija siekiant:

- priimti su universaliosiomis paslaugomis susijusius sprendimus,
- ją naudoti nustatant, ar dėl nustatytų įpareigojimų teikti universaliasias paslaugas universaliųjų paslaugų teikėjas patiria grynųjų sąnaudų ir ar jam tenka nepagrįstai didelė finansinė našta,
- užtikrinti, kad universaliosioms paslaugoms taikomi tarifai atitiktų šioje direktyvoje išdėstytus tarifų nustatymo principus,
- užtikrinti, kad būtų laikomasi 13 straipsnyje išdėstytų galutinių išlaidų nustatymo principų, ir
- stebėti sąžiningas rinkos sąlygas, kol konkurencija taps veiksminga.

⁽¹⁾ OL L 281, 1995 11 23, p. 31. Direktyva su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1882/2003.

- (42) Atsižvelgiant į kitose paslaugų srityse galiojančias taisykles ir siekiant padidinti vartotojų teisių apsaugą, minimalių skundų nagrinėjimo tvarkos principų taikymą reikia išplėsti ir šiuos principus taikyti ne vien universaliųjų paslaugų teikėjams. Siekiant skundų nagrinėjimo tvarką padaryti veiksmingesnę, reikia, kad direktyva skatintų ginčus spręsti ne teismo tvarka, kaip išdėstyta 1998 m. kovo 30 d. Komisijos rekomendacijoje 98/257/EB dėl institucijoms, atsakingoms už vartotojų ginčų sprendimą ne teismo tvarka, taikomų principų ⁽¹⁾ ir 2001 m. balandžio 4 d. Komisijos rekomendacijoje 2001/310/EB dėl ne teismo institucijoms, sprendžiančioms vartotojų ginčus šalių tarpusavio susitarimu, taikomų principų ⁽²⁾. Be to, teigiamą poveikį vartotojų interesams taip pat turėtų operatorių tarpusavio sąveikos didinimas dėl galimybės naudotis tam tikrais infrastruktūros elementais bei paslaugomis ir nacionalinių reguliavimo institucijų bei vartotojų teisių gynimo organizacijų tarpusavio bendradarbiavimo reikalavimas.
- Siekiant apsaugoti paslaugų naudotojų interesus pašto siuntų vagystės, dingimo ar sugadinimo atvejais, valstybės narės turėtų, jei reikia, įdiegti žalos atlyginimo ir (arba) kompensavimo sistemą.
- (43) Direktyvoje 97/67/EB numatyta, kad tam tikros priemonės turėtų būti patvirtintos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽³⁾.
- (44) Sprendimas 1999/468/EB buvo iš dalies pakeistas Sprendimu 2006/512/EB, kuriuo nustatyta reguliavimo procedūrą su tikrinimu, taikytina tvirtinant bendro pobūdžio priemones, skirtas iš dalies pakeisti neesmines pagrindinio teisės akto, priimto laikantis Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos, nuostatas, *inter alia*, išbraukiant kai kurias tokias nuostatas ar teisės aktą papildant teisės aktą naujomis neesminėmis nuostatomis.
- (45) Visų pirma Komisijai reikėtų suteikti įgaliojimus patvirtinti priemones, susijusias su vėlesniais paslaugų kokybės standartų pakeitimais atsižvelgiant į technikos pažangą arba rinkos pažangą, taip pat su vėlesniais standartinių sąlygų, kuriomis nepriklausomos išorės institucijos atlieka kokybės patikrinimą, pakeitimais. Kadangi šios priemonės yra bendro pobūdžio ir skirtos iš dalies pakeisti neesmines Direktyvos 97/67/EB nuostatas, *inter alia*, papildant ją naujomis neesminėmis nuostatomis, jos turi būti patvirtintos pagal Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.
- (46) Pagal Direktyvą 97/67/EB Komisijai padedantis Komitetas turėtų stebėti universaliųjų paslaugų teikimo pokyčius valstybėse narėse.
- (47) Tikėtina, kad nacionalinių reguliavimo institucijų vaidmuo išliks labai svarbus, visų pirma tose valstybėse narėse, kuriose perėjimas prie konkurencingos rinkos dar nebaigtas. Laikydamosi reguliavimo ir veiklos vykdymo funkcijų atskyrimo principo, valstybės narės privalo užtikrinti nacionalinių reguliavimo institucijų nepriklausomybę, šitaip garantuodamos minėtų institucijų sprendimų nešališkumą. Šis nepriklausomumo reikalavimas nepažeidžia institucijų autonomijos bei valstybių narių konstitucinių įsipareigojimų ir Sutarties 295 straipsnyje nustatyto neutralumo valstybių narių teisės normų, reglamentuojančių nuosavybės sistemą, atžvilgiu principo. Nacionalinėms reguliavimo institucijoms turėtų būti suteikti visi jų užduotims vykdyti būtini ištekliai, įskaitant darbuotojus, kompetenciją ir finansines priemones.
- (48) Įvairios nacionalinės įstaigos dažnai dalyvauja vykdam reguliavimo funkcijas, todėl reikėtų siekti skaidrumo skirstant užduotis ir įvairių už sektoriaus reguliavimą, konkurencijos taisyklių taikymą ir vartotojų reikalus atsakingų įstaigų tarpusavio bendradarbiavimo, kad būtų užtikrintas veiksmingas jų užduočių įgyvendinimas.
- (49) Kiekvienai šaliai, kurios atžvilgiu nacionalinės reguliavimo institucija priėmė sprendimą, turėtų būti suteikta teisė šį sprendimą apskųsti nuo tos institucijos nepriklausomai įstaigai. Tokia įstaiga gali būti teismas. Ši skundų pateikimo tvarka nepažeidžia kompetencijos pasidalijimo principo nacionalinėje teismų sistemoje ir juridinių ar fizinių asmenų teisių pagal nacionalinius teisės aktus. Kol nebaigtos minėtos procedūros, teisiniam tikrumui ir rinkos saugumui garantuoti būtina užtikrinti laikiną nacionalinių reguliavimo institucijų sprendimų galiojimą.

⁽¹⁾ OL L 115, 1998 4 17, p. 31.

⁽²⁾ OL L 109, 2001 4 19, p. 56.

⁽³⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2006/512/EB (OL L 200, 2006 7 22, p. 11).

- (50) Kai reikia, vykdydamos Direktyvoje 97/67/EB numatytas užduotis, nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų bendradarbiauti su kitomis valstybių narių reguliavimo įstaigomis ir Komisija. Tai skatintų pašto paslaugų vidaus rinkos plėtrą ir padėtų visose valstybėse narėse nuosekliai taikyti tos direktyvos nuostatas, ypač tose srityse, kuriose Bendrijos teisės aktus įgyvendinantys nacionaliniai teisės aktai nacionalinėms reguliavimo institucijoms suteikia nemažus įgaliojimus atitinkamas taisykles taikyti savo nuožiūra. Toks bendradarbiavimas, *inter alia*, galėtų vykti pagal direktyvą Komisijai padedančiame Komiteete arba grupėje, kurią sudarytų Europos reguliavimo institucijos. Valstybės narės turėtų nuspręsti, kurios įstaigos šioje direktyvoje bus laikomos nacionalinėmis reguliavimo institucijomis.
- (51) Savo užduotims veiksmingai vykdyti nacionalinės reguliavimo institucijos privalo rinkti informaciją iš rinkos dalyvių. Reikalavimai pateikti informaciją turi būti proporcingi ir nesudaryti įmonėms nepagrįstos naštos. Rinkti šią informaciją gali reikėti ir Komisijai, kad ji galėtų vykdyti pagal Bendrijos teisę nustatytus įpareigojimus. Informacijos gavėjas turėtų užtikrinti konfidencialumą laikydamasis galiojančių taisyklių.
- (52) Siekiant nuolat informuoti Europos Parlamentą ir Tarybą apie pašto paslaugų vidaus rinkos pokyčius, Komisija šioms institucijoms turėtų reguliariai teikti ataskaitas dėl Direktyvos 97/67/EB taikymo.
- (53) Ši direktyva neturi įtakos darbo teisei, t. y. jokioms teisės aktų ar sutartinėms nuostatoms dėl įdarbinimo sąlygų, darbo sąlygų, įskaitant darbuotojų sveikatą ir saugą, ir darbdavių bei darbuotojų santykių, kurias valstybės narės taiko pagal Bendrijos teisę atitinkančius nacionalinius teisės aktus. Be to, ši direktyva neturi įtakos valstybių narių socialinės apsaugos teisės aktams. Jei būtina, laikydamasi skaidrumo ir proporcingumo principų, valstybės narės gali įtraukti darbo sąlygas į nacionalinę leidimų išdavimo tvarką.
- (54) Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad, siekiant atsižvelgti į naudotojų poreikius kaimo ir retai apgyvendintose vietovėse, būtų įsteigta pakankamai pašto paslaugų teikimo vietų. Valstybės narės tose vietovėse turėtų užtikrinti tinkamą pašto paslaugų teikimo vietų tankumą, kad būtų vykdomas įpareigojimas teikti universaliąsias paslaugas.
- (55) Siekiant išsaugoti pašto sektoriaus reguliavimo sistemą, reikėtų panaikinti Direktyvos 97/67/EB galiojimo pabaigos datą. Nuostatos, kurios šia direktyva nekeičiamos, taikomos toliau. Paslaugos, kurias valstybės narės gali ir toliau rezervuoti įgyvendinimo laikotarpiu, yra išvardytos Direktyvoje 97/67/EB.
- (56) Kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. sukurti Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinką, užtikrinti visiems naudotojams bendrą universaliųjų paslaugų lygį ir nustatyti suderintus pašto paslaugų reguliavimo principus, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl siūlomo veiksmo masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Bendrijos lygiu, laikydamasi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.
- (57) Todėl reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti Direktyvą 97/67/EB.
- (58) Ši direktyva neprieštarauja kitiems su paslaugomis susijusiems Bendrijos teisės aktams. Jei ši direktyva prieštarautų kito Bendrijos teisės akto, visų pirma 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje ⁽¹⁾, nuostatoms, viršenybę turėtų šios direktyvos nuostata ir ji būtų visapusiškai taikoma pašto sektoriui.
- (59) Ši direktyva neturi įtakos Sutarties taisyklių dėl konkurencijos ir paslaugų teikimo laisvės taikymui. Kai universaliųjų paslaugų finansavimo mechanizmai yra susiję su valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kaip apibrėžta Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje, ši direktyva neturi įtakos valstybių narių įsipareigojimui laikytis Sutarties taisyklių dėl valstybės pagalbos.

(¹) OL L 376, 2006 12 27, p. 36.

(60) Pagal Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros⁽¹⁾ 34 punktą valstybės narės skatinamos savo ir Bendrijos interesų labui parengti lenteles, kurios kuo geriau iliustruotų šios direktyvos ir perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių atitiktį, ir viešai jas paskelbti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyva 97/67/EB iš dalies keičiama taip:

1. 1 straipsnis pakeičiamas taip:

„1 straipsnis

Šia direktyva nustatomos bendros taisyklės dėl:

- pašto paslaugų teikimą reglamentuojančių sąlygų,
- universaliųjų pašto paslaugų teikimo Bendrijoje,
- universaliųjų paslaugų finansavimo tokiomis sąlygomis, kuriomis garantuojamas nuolatinis tokių paslaugų teikimas,
- tarifų nustatymo principų ir universaliųjų paslaugų apskaitos skaidrumo,
- universaliųjų paslaugų kokybės standartų nustatymo ir sistemos, garantuojančios tokių standartų laikymąsi, sukūrimo,
- techninių standartų suderinimo,
- nepriklausomų nacionalinių reguliavimo institucijų sukūrimo.“

2. 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 punktą pakeičiamas taip:

„1. pašto paslaugos: paslaugos, kurias sudaro pašto siuntų surinkimas, rūšiavimas, vežimas ir skirstymas;“;

b) įterpiamas šis punktas:

„1a. pašto paslaugų teikėjas: įmonė, teikianti vieną ar kelias pašto paslaugas;“;

c) 2 punkte žodžiai „viešasis pašto tinklas“ pakeičiami žodžiais „pašto tinklas“;

d) 3 punktas pakeičiamas taip:

„3. pašto paslaugų teikimo vietos: fizinės priemonės, įskaitant pašto dėžutes, skirtas viešam naudojimui, esančios šalia viešųjų kelių arba pašto paslaugų teikėjo(-ų) patalpose, kuriose siuntėjai gali pateikti pašto siuntas pašto tinklui;“;

e) 4 punktas pakeičiamas taip:

„4. surinkimas: pašto paslaugų teikėjo vykdoma pašto siuntų surinkimo operacija;“;

f) 6 punktas pakeičiamas taip:

„6. pašto siunta: adresuota ir galutinės formos siunta, kurią turi gabenti pašto paslaugų teikėjas. Be korespondencijos siuntų, tokios siuntos taip pat apima, pavyzdžiui, knygas, katalogus, laikraščius, periodinius leidinius ir pašto siuntinius su prekėmis, kurios turi komercinę vertę arba jos neturi;“;

g) 8 punktas išbraukiamas;

h) 12 punktas išbraukiamas;

i) 13 punktas pakeičiamas taip:

„13. universaliųjų paslaugų teikėjas: valstybinis arba privatus pašto paslaugų teikėjas, valstybėje narėje teikiantis universaliąsias pašto paslaugas arba jų dalį, apie kurį pagal 4 straipsnį buvo pranešta Komisijai;“;

⁽¹⁾ OL C 321, 2003 12 31, p. 1.

j) 14 punktas pakeičiamas taip:

„14. leidimai: bet kuris leidimas, nustatantis pašto sektoriui būdingas teises ir pareigas ir įmonėms leidžiantis teikti pašto paslaugas ir, kur taikytina, kurti ir (arba) naudoti savo tinklus tokioms paslaugoms teikti, išduodamas kaip „bendrasis leidimas“ arba „individuali licencija“, kurie toliau apibrėžti taip:

— bendrasis leidimas – leidimas, kurį turintis pašto paslaugų teikėjas, prieš pradėdamas naudotis iš tokio leidimo kylančiomis teisėmis, neprivalo gauti nacionalinės reguliavimo institucijos aiškaus sprendimo, nepriklausomai nuo to, ar naudojimąsi tokiu leidimu reglamentuoja bendrieji teisės aktai ar „grupinė licencija“, ir neatsižvelgiant į tai, ar toks reglamentavimas numato registracijos arba deklaravimo tvarką,

— individuali licencija – leidimas, kurį išduoda nacionalinė reguliavimo institucija ir kuris pašto paslaugų teikėjui suteikia konkrečias teises, arba kuris, kur taikytina, tokios įmonės veiklą daro priklausomą nuo konkrečių bendrąjį leidimą papildančių įpareigojimų, tačiau pašto paslaugų teikėjas negali naudotis pagal tokią licenciją suteikiamomis teisėmis, kol nebus gautas nacionalinės reguliuojančios institucijos sprendimas;“;

k) 17 punktas pakeičiamas taip:

„17. naudotojas: bet kuris fizinis arba juridinis asmuo, kuris naudojasi teikiamomis pašto paslaugomis būdamas siuntėju arba gavėju;“;

l) 19 punktas pakeičiamas taip:

„19. pagrindiniai reikalavimai: bendros neekonominio pobūdžio priežastys, dėl kurių valstybė narė gali nuspręsti taikyti tam tikras pašto paslaugų teikimo sąlygas. Šios priežastys yra siunčiamos korespondencijos konfidencialumas, su pavojingų medžiagų vežimu susijęs tinklo saugumas, darbo nuostatų ir sąlygų laikymasis, socialinės apsaugos sistemos, nustatyti įstatymais, taisyklėmis ar administracinėmis nuostatomis ir (arba) nacionalinių socialinių partnerių suderėtomis kolektyvinėmis sutartimis, laikantis Bendrijos ir nacionalinės teisės aktų ir,

pagrįstais atvejais, duomenų apsauga, aplinkos apsauga bei regioninis planavimas. Duomenų apsauga gali apimti asmens duomenų apsaugą, perduodamos arba saugomos informacijos konfidencialumą bei privataus gyvenimo neliečiamumą.“;

m) įterpiamas šis punktas:

„20. paslaugos, teikiamos pagal vienetinį tarifą: pašto paslaugos, kurių tarifas už individualias pašto siuntas nustatytas universaliųjų paslaugų teikėjo (-ų) bendrosiose paslaugų nuostatose ir sąlygose.“

3. 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 3 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„3. Valstybės narės imasi priemonių, skirtų užtikrinti, kad universaliosios paslaugos būtų garantuojamos ne mažiau kaip penkias darbo dienas per savaitę, išskyrus išskirtinėmis laikomais aplinkybėmis ar geografinėmis sąlygomis, ir kad jos apimtų bent:

— vieną surinkimą,

— vieną pristatymą į kiekvieno fizinio arba juridinio asmens namus ar patalpas, arba, taikant leidžiančią nukrypti nuostatą, – į tam tikslui įrengtas vietas, laikantis nacionalinės reguliavimo institucijos nuožiūra nustatytų sąlygų.“

b) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Nacionalinės reguliavimo institucijos gali padidinti universaliosioms paslaugoms priskiriamų pašto siuntinių svorio ribą iki bet kurio svorio, neviršijančio 20 kg, bei nustatyti specialią tokių siuntinių pristatymo į namus tvarką.

Neatsižvelgiant į konkrečios valstybės narės nustatytą universaliosioms paslaugoms priskiriamų siuntinių svorio ribą, valstybės narės turi užtikrinti, kad jų teritorijoje būtų pristatomi iš kitų valstybių narių gauti pašto siuntiniai, sveriantys iki 20 kg.“

c) 6 dalis pakeičiama taip:

„6. Didžiausi ir mažiausi tokių pašto siuntų matmenys turi atitikti matmenis, nustatytus Pasaulinės pašto sąjungos priimtose atitinkamose nuostatose.“

4. 4 straipsnis pakeičiamas taip:

„4 straipsnis

1. Kiekviena valstybė narė turi užtikrinti, kad būtų garantuojamas universaliųjų paslaugų teikimas ir Komisijai praneša, kokių priemonių ėmėsi šiai pareigai įvykdyti. 21 straipsnyje nurodytam Komitetui pranešama apie priemones, kurias universaliųjų paslaugų teikimui užtikrinti nustatė valstybės narės.

2. Valstybės narės gali paskirti vieną ar daugiau įmonių universaliųjų paslaugų teikėjais, kad būtų galima aprėpti visą šalies teritoriją. Valstybės narės gali paskirti skirtingas įmones skirtingiems universaliųjų paslaugų elementams teikti ir (arba) skirtingoms šalies teritorijos dalims aprėpti. Tai darydamos valstybės narės, laikydamosi Bendrijos teisės turi nustatyti ir paskelbti tų įmonių pareigas ir teises. Visų pirma valstybės narės turi imtis priemonių užtikrinti, kad sąlygos, kuriomis patikėta teikti universaliąsias paslaugas, būtų pagrįstos skaidrumo, nediskriminavimo ir proporcingumo principais, tokiu būdu garantuojant universaliųjų paslaugų teikimo tęstinumą, atsižvelgiant į jų svarbą užtikrinant socialinę bei teritorinę sanglaudą.

Valstybės narės turi pranešti Komisijai savo paskirto(-ų) universaliųjų paslaugų teikėjo(-ų) tapatybę. Universaliųjų paslaugų teikėjo paskyrimas periodiškai peržiūrimas ir nagrinėjamas vadovaujantis šiame straipsnyje išdėstytomis sąlygomis bei principais. Tačiau valstybės narės turi užtikrinti, kad šio paskyrimo trukmė būtų pakankama investicijoms susigrąžinti.“

5. 5 straipsnio antra dalis pakeičiama taip:

„2. 1 dalies nuostatos neužkerta kelio priemonėms, kurių valstybės narės imasi laikydamosi Sutartyje, būtent jos 30 ir 46 straipsniuose, pripažintų reikalavimų dėl

viešųjų interesų, susijusioms su, *inter alia*, visuomenės dorove ir visuomenės saugumu, įskaitant nusikaltimų tyrimą, ir viešąją tvarką.“

6. 6 straipsnis pakeičiamas taip:

„6 straipsnis

Valstybės narės turi imtis priemonių užtikrinti, kad universaliųjų paslaugų teikėjas(-ai) naudotojams ir pašto paslaugų teikėjams reguliariai pateiktų pakankamai išsamią ir atnaujintą informaciją apie konkrečias siūlomų universaliųjų paslaugų ypatybes, su specialiomis nuorodomis į bendrąsias naudojimosi tokiomis paslaugomis sąlygas, taip pat jų kainas ir kokybės standartų lygius. Tokia informacija turi būti skelbiama tinkamu būdu.

Valstybės turi pranešti Komisijai, kaip buvo sudarytos galimybės naudotis pagal pirmą dalį skelbtina informacija.“

7. 3 skyriaus pavadinimas pakeičiamas taip:

„Universaliųjų paslaugų finansavimas“.

8. 7 straipsnis pakeičiamas taip:

„7 straipsnis

1. Valstybės narės negali teikti ar palikti galioti išimtinių ar specialių teisių kurti ir teikti pašto paslaugas. Valstybės narės universaliųjų paslaugų teikimą gali finansuoti vienu ar keliais iš 2, 3 ir 4 dalyse nurodytų būdų arba bet kokiais kitais Sutartį atitinkančiais būdais.

2. Valstybės narės universaliųjų paslaugų teikimą gali užtikrinti pirkdamos šias paslaugas pagal taikomas viešųjų pirkimų taisykles ir nuostatus, įskaitant, kaip numatyta 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2004/17/EB dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų tvarkos derinimo (*), konkurencinio dialogo ar derybų procedūras, paskelbiant skelbimą apie pirkimą arba jo nepaskelbiant.

3. Jei Valstybė narė nustato, kad šioje direktyvoje numatytos pareigos teikti universaliąsias paslaugas sukelia grynąsias sąnaudas, apskaičiuotas atsižvelgiant į I priedą, ir universaliųjų paslaugų teikėjui(-ams) sudaro nepagrįstai didelę finansinę naštą, tai ji gali įdiegti:

- a) atitinkamai(-oms) įmonei(-ėms) skirtą kompensavimo iš valstybės išteklių mechanizmą;
- b) mechanizmą, skirtą paskirstyti pareigų teikti universaliąsias paslaugas grynąsias sąnaudas tarp paslaugų teikėjų ir (arba) naudotojų.

4. Jeigu grynosios sąnaudos yra paskirstomos pagal 3 dalies b punktą, tai valstybės narės gali įsteigti kompensacijų fondą, finansuojamą iš paslaugų teikėjų ir (arba) naudotojų įmokų, ir kuri šiuo tikslu administruotų nuo naudos gavėjo ar gavėjų nepriklausoma įstaiga. Valstybės narės, išduodamos leidimus paslaugų teikėjams pagal 9 straipsnio 2 dalį, gali nustatyti pareigą sumokėti finansinę įmoką į šį fondą arba laikytis universaliųjų paslaugų teikimo pareigų. Šiuo būdu gali būti finansuojamos 3 straipsnyje nurodytos universaliųjų paslaugų teikėjo(-ų) pareigos teikti universaliąsias paslaugas.

5. Valstybės narės turi užtikrinti, kad steigiant kompensacijų fondą ir nustatant 3 ir 4 dalyse nurodytų finansinių įmokų dydį būtų laikomasi skaidrumo, nediskriminavimo ir proporcingumo principų. Laikantis 3 ir 4 dalių priimti sprendimai turi būti pagrįsti objektyviais ir patikrinamais kriterijais bei paskelbti viešai.

(*) OL L 134, 2004 4 30, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Tarybos direktyva 2006/97/EB (OL L 363, 2006 12 20, p. 107).“

9. 4 skyriaus pavadinimas pakeičiamas taip:

„Pašto paslaugų teikimą ir galimybę naudotis tinklu reglamentuojančios sąlygos“.

10. 9 straipsnis pakeičiamas taip:

„9 straipsnis

1. Paslaugoms, kurių neapima universaliosios paslaugos, teikti valstybės narės gali įdiegti bendruosius leidimus, kai

tai būtina, kad būtų garantuotas pagrindinių reikalavimų laikymasis.

2. Paslaugoms, kurias apima universaliosios paslaugos, teikti valstybės narės gali nustatyti leidimų, įskaitant individualių leidimų, išdavimo tvarką, kiek tai būtina, kad būtų garantuotas pagrindinių reikalavimų laikymasis ir būtų užtikrintas universaliųjų paslaugų teikimas.

Leidimų išdavimas:

— gali būti nustatomos pareigos teikti universaliąsias paslaugas,

— prirėikus ir kai yra pagrįsta, gali būti nustatyti atitinkamų paslaugų kokybės, prieinamumo ir teikimo reikalavimai,

— tinkamais atvejais gali būti numatomos pareigos finansinėmis įmokomis prisidėti prie 7 straipsnyje numatytų sąnaudų paskirstymo mechanizmų, jei pagal 4 straipsnį paskirtas(-i) universaliųjų paslaugų teikėjas(-ai) teikdamas(-i) universaliąsias paslaugas patiria grynąjį sąnaudų ir jam (jiems) tenka nepagrįstai didelę naštą,

— tinkamais atvejais gali būti taikoma pareiga finansinėmis įmokomis prisidėti prie 22 straipsnyje nurodytų nacionalinių reguliavimo institucijų veiklos sąnaudų,

— tinkamais atvejais gali būti taikomos nacionalinės teisės aktuose nustatytos darbo sąlygos arba nustatyta pareiga jų laikytis.

Pirmoje įtraukoje ir 3 straipsnyje nurodytos pareigos ir reikalavimai gali būti nustatomi tik paskirtiems universaliųjų paslaugų teikėjams.

Išskyrus atvejus, kai įmonės pagal 4 straipsnį paskirtos universaliųjų paslaugų teikėjais, išduodant leidimus negalima:

— apriboti jų skaičiaus,

— tiems patiems universaliosios paslaugos elementams ar šalies teritorijos dalims nustatyti ir pareigas teikti universaliasias paslaugas, ir finansines įmokas į sąnaudų paskirstymo mechanizmą,

— kelti sąlygų, dubliuojančių tas, kurios įmonėms taikomos pagal kitus konkrečiam sektoriui neskirtus nacionalinius teisės aktus,

— nustatyti techninių ar veiklos vykdymo sąlygų, išskyrus tas, kurios būtinos šioje direktyvoje numatytoms pareigoms vykdyti.

3. 1 ir 2 dalyse nurodyta tvarka, įpareigojimai ir reikalavimai turi būti skaidrūs, prieinami, nediskriminaciniai, proporcingi, tikslūs ir nedviprasmiški, iš anksto viešai skelbiami ir pagrįsti objektyviais kriterijais. Valstybės narės privalo užtikrinti, kad prašymo pateikėjui būtų pateiktos visos atsisakymo išduoti leidimą arba jo visiško ar dalinio panaikinimo priežastys bei nustatyti apskundimo tvarką.“

11. 10 straipsnio pirma dalis pakeičiama taip:

„1. Europos Parlamentas ir Taryba, remdamiesi Komisijos pasiūlymu ir Sutarties 47 straipsnio 2 dalimi, 55 ir 95 straipsniais, patvirtina priemones, būtinas 9 straipsnyje nurodytai tvarkai, reglamentuojančiai komercinį pašto paslaugų teikimą visuomenei, suderinti.“

12. 11 straipsnis pakeičiamas taip:

„11 straipsnis

Europos Parlamentas ir Taryba, remdamiesi Komisijos pasiūlymu ir Sutarties 47 straipsnio 2 dalimi, 55 ir 95 straipsniais, patvirtina tokias suderinimo priemones, kurios yra būtinos norint užtikrinti, kad naudotojai ir pašto paslaugų teikėjas(-ai) skaidriomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis galėtų naudotis pašto tinklu.“

13. Įterpiamas šis straipsnis:

„11a straipsnis

Kai reikia apginti naudotojų interesus ir (arba) skatinti veiksmingą konkurenciją, atsižvelgdamos į nacionalines sąlygas ir nacionalinės teisės aktus valstybės narės užtikrina galimybę skaidriomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis naudotis pašto infrastruktūros ar paslaugų, kurios teikiamos teikiant universaliasias paslaugas, elementais, pavyzdžiui, pašto kodų sistema, adresų duomenų baze, abonentinėmis pašto dėžutėmis, pristatymo dėžutėmis, informacija apie adresą pasikeitimą, peradresavimo ir grąžinimo siuntėjui paslaugomis. Ši nuostata neapriboja valstybių narių teisės patvirtinti priemones, užtikrinančias galimybę naudotis viešuoju pašto tinklu laikantis skaidrumo, proporcingumo ir nediskriminavimo sąlygų.“

14. 12 straipsnis pakeičiamas taip:

„12 straipsnis

Valstybės narės imasi priemonių, užtikrinančių, kad kiekvienos paslaugos, sudarančios dalį universalųjų paslaugų, tarifai atitiktų šiuos principus:

— kainos privalo būti prieinamos ir tokios, kad visi naudotojai, neatsižvelgiant į jų geografinę buvimo vietą ir atsižvelgiant į konkrečias nacionalines sąlygas, galėtų naudotis teikiamomis paslaugomis. Valstybės narės gali toliau taikyti arba nustatyti nemokamų pašto paslaugų teikimą akliesiems ir silpnaregiams,

— kainos privalo būti orientuotos į sąnaudas ir skatinti veiksmingą universalųjų paslaugų teikimą. Kai tai būtina dėl su visuomenės interesais susijusių priežasčių, valstybės narės gali nuspręsti taikyti vienodą tarifą vidaus ir (ar) tarptautinėms pašto paslaugoms, teikiams pagal vienetinį tarifą, taip pat kitoms pašto siuntoms,

— vienodo tarifo taikymas neatima iš universalųjų paslaugų teikėjo(-ų) teisės sudaryti su naudotojais individualias sutartis dėl kainų,

— tarifai privalo būti skaidrūs ir nediskriminaciniai,

— taikydami specialius tarifus, pavyzdžiui, paslaugoms verslo klientams, didelių kiekių siuntėjams ir tiems, kurie surenka įvairių naudotojų pašta, šiems tarifams ir su jais susijusioms sąlygoms universaliųjų paslaugų teikėjai turi taikyti skaidrumo ir nediskriminavimo principus. Tarifai ir su jais susijusios sąlygos vienodai taikomi tarp skirtingų trečiųjų šalių bei tarp trečiųjų šalių ir universaliųjų paslaugų teikėjų, teikiančių lygiavertes paslaugas. Tokiais, tarifais taip pat gali naudotis naudotojai, ypač individualūs naudotojai bei mažos ir vidutinės įmonės, siunčiantys pašta panašiomis sąlygomis.“

15. 14 straipsnis pakeičiamas taip:

a) 1, 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:

„1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad universaliųjų paslaugų teikėjų apskaita būtų tvarkinga pagal šio straipsnio nuostatas.

2. Universaliųjų paslaugų teikėjas(-ai) savo vidaus apskaitos sistemose turi turėti atskiras sąskaitas, kad būtų galima kiekvieną paslaugą ir produktą, kurie yra universaliųjų paslaugų dalis, aiškiai atskirti nuo tų, kurie nėra universaliųjų paslaugų dalis. Šis apskaitos atskyrimas naudojamas valstybėms narėms apskaičiuojant grynąsias universaliųjų paslaugų sąnaudas. Tokioje vidaus apskaitos sistemose remiamasi nuosekliai taikomais ir objektyviai pagrįstais sąnaudų apskaitos principais.

3. Šio straipsnio 2 dalyje minėtose apskaitos sistemose, neribojant šio straipsnio 4 dalies taikymo, sąnaudos paskirstomos taip:

a) sąnaudos, kurios tiesiogiai gali būti priskirtos konkrečiai paslaugai ar produktui, priskiriamos tai paslaugai ar produktui;

b) bendrosios sąnaudos, t. y. tokios sąnaudos, kurios negali būti tiesiogiai priskirtos konkrečiai paslaugai ar produktui, paskirstomos taip:

i) jeigu įmanoma, bendrosios sąnaudos yra paskirstomos remiantis tiesiogine tokių sąnaudų kilmės analize;

ii) kai tiesioginė analizė negalima, bendrųjų sąnaudų kategorijos yra nustatomos remiantis jų netiesioginiu sąryšiu su kita sąnaudų kategorija arba kategorijų grupe, kurioms sąnaudas galima tiesiogiai priskirti ar paskirstyti; netiesioginis sąryšis turi būti pagrįstas palyginamomis sąnaudų struktūromis;

iii) kai negalima pritaikyti nei tiesioginių, nei netiesioginių sąnaudų paskirstymo būdų, sąnaudų kategorija paskirstoma remiantis bendru paskirstymo kriterijumi, apskaičiuotu imant visų išlaidų, tiesiogiai ar netiesiogiai priskirtų ar paskirstytų kiekvienai iš universaliųjų paslaugų ir išlaidų, priskirtų kitoms paslaugoms, santykį;

iv) bendrosios sąnaudos, kurios būtinos tiek universaliosioms, tiek neuniversaliosioms paslaugoms teikti, atitinkamai paskirstomos; tokie pat sąnaudų veiksniai privalo būti taikomi tiek universaliosioms, tiek neuniversaliosioms paslaugoms.“;

b) aštunta dalis pakeičiama taip:

„8. Jeigu tam tikra valstybė narė nenustatė universaliųjų paslaugų teikimo finansavimo mechanizmo, kurį galima nustatyti pagal 7 straipsnį, ir jeigu nacionalinė reguliavimo institucija yra įsitikinusi, kad nė vienas iš šios valstybės narės paskirtų universaliųjų paslaugų teikėjų paslėptu arba kitokiu būdu negauna valstybės pagalbos, o konkurencija rinkoje yra tikrai veiksminga, nacionalinė reguliavimo institucija gali nuspręsti netaikyti šiame straipsnyje keliamų reikalavimų.“;

c) įterpiamos šios dalys:

„9. Tačiau šis straipsnis gali būti taikomas universaliųjų paslaugų teikėjui, paskirtam iki visiško rinkos atvėrimo galutinio termino, jei nėra paskirtas(-i) kitas(-i) universaliųjų paslaugų teikėjas(-ai). Nacionalinė reguliavimo institucija iš anksto prieš priimdama tokį sprendimą apie jį praneša Komisijai.

10. Valstybės narės gali reikalauti, kad pašto paslaugų teikėjai, kurie privalo mokėti įmokas į kompensacijų fondą, atskirtų apskaitą siekiant užtikrinti fondo veikimą.“;

16. 16 straipsnis pakeičiamas taip:

a) trečios dalies antra įtrauka pakeičiama taip:

„— Bendrijoje teikiamoms tarptautinėms paslaugoms – Europos Parlamentas ir Taryba (žr. II priedą). Vėlesni šių standartų pakeitimai atsižvelgiant į technikos pažangą arba rinkos pokyčius daromi laikantis 21 straipsnio 2 dalyje nustatytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.“;

b) ketvirta dalis pakeičiama taip:

„Nepriklausoma veiklos stebėseną turi būti atliekama bent kartą per metus išorinių institucijų, kurios nesusijusios universaliųjų paslaugų teikėjais, laikantis standartinių sąlygų, kurios turi būti nustatytos taikant reguliavimo procedūrą su tikrinimu, nurodytą 21 straipsnio 2 dalyje, ir ji turi būti pateikiama ataskaitoje bent kartą per metus.“

17. 18 straipsnio 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

„1. Remiantis 16 straipsniu, Bendrijoje teikiamoms tarptautinėms paslaugoms taikomi kokybės standartai yra nustatyti II priede.

2. Nacionalinės reguliavimo institucijos II priede numatytiems kokybės standartams gali nustatyti išimtis, jeigu to reikia esant su infrastruktūra arba geografinė padėtimi susijusioms išskirtinėms sąlygoms. Jeigu nacionalinės reguliavimo institucijos nustato tokio pobūdžio išimtis, jos apie tai praneša Komisijai. Komisija 21 straipsnyje nurodytam Komitetui susipažinti pateikia metinę ataskaitą apie per 12 ankstesnių mėnesių gautus pranešimus.“

18. 19 straipsnis pakeičiamas taip:

„19 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad visi pašto paslaugų teikėjai parengtų skaidrią, paprastą ir nedaug sąnaudų reika-

laujančią tvarką pašto paslaugų naudotojų skundams nagrinėti, ypač dingimo, vagystės ar sugadinimo ir nustatytų kokybės standartų nesilaikymo atvejais (įskaitant atsakomybės nustatymo tvarką tais atvejais, kai teikiant paslaugą dalyvauja daugiau nei vienas operatorius), nepažeidžiant atitinkamų tarptautinių ir nacionalinių nuostatų dėl kompensavimo sistemų.

Valstybės narės patvirtina priemones, užtikrinančias, kad pirmoje pastraipoje nustatyta tvarka leistų greitai ir teisingai spręsti ginčus, prireikus numatant žalos atlyginimo ir (arba) kompensavimo sistemą.

Valstybės narės taip pat skatina pašto paslaugų teikėjų ir naudotojų ginčų sprendimo nepriklausomų neteisminių sistemų plėtrą.

2. Neapribojant kitokių galimybių pateikti skundą ar gauti žalos atlyginimą pagal nacionalinės ir Bendrijos teisės aktus, valstybės narės užtikrina, kad naudotojai, veikdami individualiai arba, kai tai leidžiama nacionalinėje teisėje, kartu su organizacijomis, atstovaujančiomis naudotojų ir (arba) vartotojų interesams, kompetentingai nacionalinei valdžios institucijai galėtų apskųsti tokius atvejus, kai universaliosioms paslaugoms priskiriamas pašto paslaugas teikiančioms įmonėms pateikti naudotojų skundai nebuvo išspręsti patenkinamai.

Pagal 16 straipsnį valstybės narės užtikrina, kad universaliųjų paslaugų teikėjai ir atitinkamais atvejais universaliosioms paslaugoms priskiriamas paslaugas teikiančios įmonės kartu su kokybės patikrinimo rezultatų metine ataskaita paskelbtų informaciją apie skundų skaičių ir apie tai, kaip tokie skundai buvo išnagrinėti.“

19. 21 straipsnis pakeičiamas taip:

„21 straipsnis

1. Komisijai padeda komitetas.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.“

20. 22 straipsnis pakeičiamas taip:

„22 straipsnis

1. Kiekviena valstybė narė pašto sektoriui paskiria vieną arba daugiau nacionalinių reguliavimo institucijų, kurios yra teisiškai atskirtos nuo pašto operatorių ir kurių veikla nuo jų nepriklausoma. Valstybės narės, pasiliekančios nuosavybės teisę į pašto paslaugų teikėjus ar jų kontrolę, užtikrina veiksmingą struktūrinį reguliavimo funkcijų atskyrimą nuo veiklos, susijusios su nuosavybe ar kontrole.

Valstybės narės informuoja Komisiją apie tai, kokias nacionalines reguliavimo institucijas jos paskyrė pagal šią direktyvą kylančioms užduotims vykdyti. Jos lengvai prieinamu būdu paskelbia nacionalinėms reguliavimo institucijoms skirtas užduotis, visų pirma kai šios užduotys paskiriamos daugiau nei vienai įstaigai. Kai reikia, valstybės narės užtikrina minėtų institucijų ir teisės aktus konkurencijos bei vartotojų teisių gynimo srityje įgyvendinančių nacionalinių institucijų tarpusavio bendradarbiavimą ir konsultavimąsi su bendruoju interesu susijusiais klausimais.

2. Nacionalinėms reguliavimo institucijoms pavedamas konkretus uždavinys užtikrinti, kad būtų laikomasi su šia direktyva susijusių įsipareigojimų, visų pirma nustatant stebėjimo ir reguliavimo tvarką, užtikrinančią universaliųjų paslaugų teikimą. Joms taip pat gali būti pavesta užtikrinti konkurencijos taisyklių laikymąsi pašto sektoriuje.

Šios direktyvos taikymui atitinkamose esamose įstaigose palengvinti reguliavimo institucijos glaudžiai bendradarbiauja ir teikia pagalbą viena kitai.

3. Valstybės narės užtikrina, kad nacionaliniu lygiu būtų sukurti veiksmingi mechanizmai, kuriais naudotojui ar pašto paslaugų teikėjui suteikiama teisė nuo suinteresuotųjų šalių nepriklausomai skundą nagrinėjančiai įstaigai pateikti skundą dėl jį įtakojančio nacionalinės reguliavimo institucijos priimto sprendimo. Jei skundą nagrinėjanti įstaiga nenusprendžia kitaip, skundo nagrinėjimo metu nacionalinės reguliavimo institucijos sprendimas galioja toliau.“

21. Įterpiamas šis skyrius:

„9a SKYRIUS

Informacijos teikimas

22a straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad pašto paslaugų teikėjai pateiktų, visų pirma nacionalinėms reguliavimo institucijoms, visą informaciją, įskaitant finansinę informaciją ir informaciją apie universaliųjų paslaugų teikimą, reikalingą visų pirma šiems tikslams:

a) nacionalinėms reguliavimo institucijoms siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi šios direktyvos nuostatų ar vykdomi pagal šią direktyvą priimti sprendimai;

b) aiškiai apibrėžtiems statistiniams tikslams.

2. Nacionalinės reguliavimo institucijos prašymu pašto paslaugų teikėjai šią informaciją pateikia nedelsdami bei prireikus konfidencialiai ir laikydamiesi nacionalinės institucijos nustatyto termino bei informacijos išsamumo lygio. Nacionalinės reguliavimo institucijos prašoma informacija turi būti proporcinga jos vykdomoms užduotims. Nacionalinė reguliavimo institucija nurodo priežastis, kodėl prašo informacijos.

3. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės reguliavimo institucijos, Komisijai paprašius, pateiktų jai tinkamą ir aktualią informaciją, kuri būtina Komisijai siekiant vykdyti savo užduotis pagal šią direktyvą.

4. Kai nacionalinė reguliavimo institucija, remdamasi Bendrijos ir nacionalinėmis taisyklėmis dėl verslo konfidencialumo, laiko informaciją konfidencialia, Komisija ir atitinkamos nacionalinės reguliavimo institucijos išlaiko tokį konfidencialumą.“

22. 23 straipsnis pakeičiamas taip:

„23 straipsnis

Kas ketverius metus, pirmą kartą ne vėliau kaip 2013 m. gruodžio 31 d., Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai šios direktyvos taikymo ataskaitą, įskaitant atitinkamą informaciją apie pokyčius sektoriuje, visų pirma susijusius su ekonominiais, socialiniais, užimtumo modeliais ir technologiniais aspektais, taip pat apie paslaugų kokybę. Prireikus, kartu su ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai pateikiami pasiūlymai.“

23. Įterpiamas šis straipsnis:

„23a straipsnis

Komisija teikia valstybėms narėms pagalbą, susijusią su šios direktyvos įgyvendinimu, įskaitant universaliųjų paslaugų grynųjų sąnaudų apskaičiavimą.“

24. 24, 25, 26 ir 27 straipsniai išbraukiami.

25. Įterpiamas šis tekstas (I priedas):

„I PRIEDAS

Universaliųjų paslaugų grynųjų sąnaudų, jei tokių yra, apskaičiavimo gairės

A dalis. Įpareigojimų teikti universaliąsias paslaugas sąvokos apibrėžtis

Pareigos teikti universaliąsias paslaugas – 3 straipsnyje nurodytos pareigos, valstybės narės nustatytos pašto paslaugų teikėjui, susijusios su pašto paslaugų teikimu nurodytoje geografinėje teritorijoje, įskaitant prireikus vienodas kainas toje geografinėje teritorijoje už tos paslaugos teikimą ar tam tikrų nemokamų paslaugų teikimą akliesiems ir silpnaregiams.

Šie įpareigojimai, be kita ko, gali apimti:

- pristatymo dienų skaičių, viršijantį šioje direktyvoje nurodytą dienų skaičių,
- pašto paslaugų teikimo vietų prieinamumą, kad būtų vykdomi įpareigojimai teikti universaliąsias paslaugas,
- prieinamus universaliųjų paslaugų tarifus,
- vienodas universaliųjų paslaugų kainas,
- tam tikrų nemokamų paslaugų teikimą akliesiems ir silpnaregiams.

B dalis. Grynųjų sąnaudų apskaičiavimas

Nacionalinės reguliavimo institucijos turi apsvarstyti visas priemones, kurios užtikrintų pašto paslaugų teikėjams (paskirtiems ar nepaskirtiems) skirtas paskatas ekonomiškai efektyviai vykdyti įpareigojimus teikti universaliąsias paslaugas.

Pareigų teikti universaliąsias paslaugas grynosios sąnaudos – visos sąnaudos, susijusios su universaliųjų paslaugų teikimu ir tam būtinos. Universaliųjų paslaugų grynosios sąnaudos turi būti apskaičiuojamos kaip paskirtojo universaliųjų paslaugų teikėjo grynųjų sąnaudų, kai jis dirba vykdydamas įpareigojimus teikti universaliąsias paslaugas, ir to paties pašto paslaugų teikėjo grynųjų sąnaudų, kai jis dirba nevykdydamas įpareigojimų teikti universaliąsias paslaugas, skirtumas.

Skaičiuojant atsižvelgiama į visus kitus aktualius aspektus, įskaitant bet kokią nematerialią bei rinkos naudą, kurią gauna pašto paslaugų teikėjas, paskirtas teikti universaliąsias paslaugas, teisę gauti pagrįstą pelną ir paskatas siekti ekonominio efektyvumo.

Reikia tinkamai atsižvelgti į tai, kad būtų teisingai įvertintos sąnaudos, kurių paskirtas universaliųjų paslaugų teikėjas būtų nusprendęs išvengti, jei jam nebūtų nustatytas įpareigojimas teikti universaliąsias paslaugas. Apskaičiuojant grynąsias sąnaudas turėtų būti įvertinta ir nauda, įskaitant nematerialią naudą, kurią gauna universaliųjų paslaugų operatorius.

Apskaičiuojama remiantis sąnaudomis, priskiriamomis:

- i) nurodytų paslaugų elementams, kurie gali būti teikiami tik nuostolingai arba tokiomis sąnaudomis, kurios viršija įprastas komercines normas. Ši kategorija gali apimti tokius paslaugos elementus kaip A dalyje apibrėžtos paslaugos;
- ii) konkrečioms naudotojams ar jų grupėms, kurie, atsižvelgiant į konkrečios paslaugos teikimo sąnaudas, gaunamas pajamas ir valstybės narės nustatytas vienodas kainas, gali būti aptarnaujami tik nuostolingai ar tokiomis sąnaudomis, kurios viršija įprastas komercines normas.

Ši kategorija apima tuos naudotojus ar jų grupes, kurių neaptarnautų komercinis operatorius, neturintis įpareigojimo teikti universaliąsias paslaugas.

Pareigų teikti universaliąsias paslaugas konkrečių aspektų grynosios sąnaudos turi būti apskaičiuojamos atskirai, kad būtų išvengta dvigubo tiesioginės ar netiesioginės naudos ir sąnaudų apskaitymo. Paskirto universaliųjų paslaugų teikėjo patiriamos bendros universaliųjų paslaugų grynosios sąnaudos – tai pareigų teikti universaliąsias paslaugas konkrečių komponentų grynųjų sąnaudų suma, apskaičiuota atsižvelgiant į nematerialią naudą. Už grynųjų sąnaudų patikrinimą atsako nacionalinė reguliavimo institucija. Universaliųjų paslaugų teikėjas(-ai) bendradarbiauja su nacionaline reguliavimo institucija, kad ji galėtų patikrinti grynąsias sąnaudas.

C dalis. Pareigų teikti universaliąsias paslaugas grynujų sąnaudų susigrąžinimas

Gražinant ar finansuojant pareigų teikti universaliąsias paslaugas grynąsias sąnaudas paskirtiems universaliųjų paslaugų teikėjams, gali būti kompensuojama už paslaugas, kurias jie teikia nekomercinėmis sąlygomis. Kadangi kompensuojant pervedami pinigai, valstybės narės privalo užtikrinti, kad pervedimai būtų vykdomi objektyviai, skaidriai, be diskriminacijos ir proporcingai. Tai reiškia, kad tokie pervedimai turi kuo mažiau iškraipyti konkurenciją ir paslaugų gavėjų paklausą.

Sąnaudų paskirstymo mechanizmu, pagrįstu 7 straipsnio 4 dalyje nurodytu fondu, turėtų būti taikomos skaidrios ir neutralios įmokų surinkimo priemonės ir taip išvengiama įmokų rinkimo du kartus, apskaičiuojant pagal įmonių produkciją ir sąnaudas.

Fondą administruojanti nepriklausoma institucija turi būti atsakinga už įmokų surinkimą iš įmonių, kurios yra įvertintos kaip galinčios prisidėti padengiant įpareigojimų teikti universaliąsias paslaugas grynąsias sąnaudas valstybėje narėje, ir turi prižiūrėti sumų pervedimą įmonėms, turinčioms teisę gauti išmokas iš fondo.“;

26. Vienintelis priedas galios kaip II priedas.

2 straipsnis

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip iki 2010 m. gruodžio 31 d., įgyvendina šią direktyvą. Jos nedelsdamos perduoda Komisijai šių nuostatų tekstus.

Priimdamos tas nuostatas, valstybės narės daro jose nuorodą į šią direktyvą, arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3 straipsnis

1. Nukrypstant nuo 2 straipsnio, toliau nurodytos valstybės narės gali atidėti šios direktyvos įgyvendinimą iki 2012 m. gruodžio 31 d., kad galėtų toliau rezervuoti paslaugas universaliųjų paslaugų teikėjui(-ams):

- Čekija
- Graikija
- Kipras
- Latvija
- Lietuva
- Liuksemburgas
- Vengrija
- Malta
- Lenkija
- Rumunija
- Slovakija

Šios valstybės narės gali nuspręsti įgyvendinti direktyvą anksčiau.

2. Atitinkamos valstybės narės patvirtina Komisijai ketinimą pasinaudoti 1 dalyje nurodyta galimybe atidėti įgyvendinimą ne vėliau kaip 2008 m. rugpjūčio 27 d.

3. Valstybės narės, kurios panaikina rezervuotąsias paslaugas iki 2012 m. gruodžio 31 d., gali nuo 2011 m. sausio 1 d. iki 2012 m. gruodžio 31 d. atsisakyti išduoti direktyvos 97/67/EB 9 straipsnio 2 dalyje numatytą leidimą pašto operatoriams bei jų kontroliuojamoms įmonėms, turinčioms teisę teikti paslaugas, patenkančias į universaliųjų ir rezervuotųjų paslaugų sritį, kitoje valstybėje narėje.

4 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

5 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre, 2008 m. vasario 20 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
H.-G. PÖTTERING

Tarybos vardu
Pirmininkas
J. LENARČIČ